

[Forsvarsministeren.]

den 13. januar 1951, altså et ganske frisk dokument. I denne artikel er „Politiken“ som blad, som ledende radikalt blad i landet, inde på at vurdere hele vor stilling på baggrund af det besøg, som general Eisenhower har aflagt her i landet. Man peger i denne artikel på, at alt det, vi nu står overfor, kan rejse problemer, som vi havde troet umulige for blot fem år siden, og det har man så inderlig ret i. Hele den udvikling, der er foregået i de sidste fem år, går jo fuldkommen på tværs af alt det, vi alle havde håbet måtte blive tilfældet, da den sidste verdenskrig var afsluttet. „Politiken“ skriver — jeg må igen bede om tilfaldelse til et citat —:

„Men skulle vi frygte mere nu, da den logiske konsekvens er draget, end da vi for snart to år siden, i skuffelse over de nordiske planers tragiske skibbrud, gik ind i Atlantpagten? Hvis det gjaldt dengang, at vi gik ind i dette samarbejde og følte det uundgåeligt, fordi vi ikke kunne stå udenfor et kollektivt forsøg på at forebygge krig, kan beslutningen ikke have mindre gyldighed i det øjeblik, systemet får sin bærekraft.“

Og systemet får jo netop sin bærekraft på baggrund af det, vi forhandler i dag. Jeg har fremdraget disse udtalelser fra „Politiken“ til trøst og husvalse for den radikale ordfører, og han skal ikke være ked af, at der altså er andre radikale, der har en anden opfattelse end den, han har gjort gældende idag.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke holdt en tale, som på mange måder var meget forstandig. Det ærede medlem, som i sin tid direkte tog ansvaret for at gå sammen med os andre ind i Atlantpagtsamarbejdet, sagde, at der kun var ganske få, der ville tage ansvaret for at melde os ud af Atlantpagten i dette øjeblik. Måske mener det ærede medlem hr. Viggo Starcke, at der mellem disse få var en enkelt mistelten, der ikke var taget i ed, nemlig det ærede medlem hr. Kjeldgaard Iversen, der senere i dag har holdt en tale, hvis indhold lå noget fra det ærede medlem hr. Viggo Starckes udtalelser. Men jeg var glad for, at det ærede medlem hr. Viggo Starcke gjorde den realistiske betragtning gældende, at selvfølgelig fører det bestemte konsekvenser med sig at stå i en defensiv pagt som den, vi nu er gået ind i og gået ind i med det ærede medlems tilslutning i sin tid. Alle de betragtninger, det ærede medlem her fremførte, syntes jeg som sagt var både rigtige og forstandige.

Det ærede medlem havde kun den ene anke mod alt, hvad der foreligger i øjeblikket, at man ikke i tilstrækkelig grad havde taget stilling til det, som det ærede medlem kaldte frivillighedsprincippet. Det ærede medlem gjorde opmærksom på, at vi, som vi står i dag med alle de moderne våben, som er af en helt anden karakter end tidligere, måske egentlig burde bygge vore egne værn op på en anden måde, end vi gør, og fortrinsvis basere dem på specialviden og specialister, som på frivilligt grundlag var inde til tjeneste i de forskellige militære organer. Jeg vil ikke bestride, at der kan være noget rigtigt i denne tankegang, men jeg vil gøre den snusfornuftige bemærkning, at hvis vi skulle bygge på en sådan specialkundskab og betale derefter ved opbygningen af vore værn, ville det i hvert fald blive en meget dyrere ordning end den, vi har i øjeblikket, som bygger på den almindelige og tvungne værnepligt.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke stillede forslag om en motiveret dagsorden med det indhold, at vi ved denne lejlighed skulle tage stilling til, om de styrker, der gør tjeneste udenfor landets grænser, skal tilvejebringes på frivillig basis. Jeg vil om dette forslag gerne sige, at jeg ikke tror, det rigtigt passer ind i den situation, vi står i i øjeblikket, da vi skal tage stilling til et ganske bestemt spørgsmål, og hvor problemet om frivillig eller tvungen tjeneste kun er en detail i det samlede billede. Den frivillige basis for det meget fåtallige korps, vi har udenfor landets grænser i dag, skulle dog i hvert fald gerne rent praktisk kunne medføre, at vi taktisk opbyggede styrker, som kunne tjene det formål, som nu engang de styrker må have, der står udenfor Danmarks grænser i dag. Men det er også for mig kun en detail. Det, der er min hovedbetragtning overfor det ærede medlems motiverede dagsorden, er, at det ville være irrationelt på det grundlag, vi befinder os på i dag, at træffe en generel løsning af det meget vigtige problem: frivillig tjeneste eller tvungen værnepligt. Jeg må mene, at hele dette spørgsmål må afgøres efter generelle linier, og det bliver der jo lejlighed til, når man til sin tid, forhåbentlig inden så længe, får adgang til at drøfte det grundlag, hvorpå vi skal opbygge den kommende forsvarsordning i Danmark. Derfor må jeg ud fra disse synspunkter mene, at den dagsorden, det ærede medlem her har foreslået, er ved siden af de problemer, som vi skal tage stilling til i øjeblikket.

Det ærede medlem hr. Alfred Jensen